

Enhed
Jura og International

Sagsbehandler
Maria Schultz

Koordineret med

Sagsnr.
2023 - 863

Doknr.
678307

Dato
01-03-2023

Notat vedrørende handlekommunereglerne i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven) indeholder i §§ 9-9 b de såkaldte handlekommuneregler. Det er regler, som fastlægger, hvilken kommune der har ansvar for at yde hjælp og støtte efter den sociale lovgivning, herunder lov om social service (serviceloven), og som udgangspunkt også skal afholde udgifterne hertil.

I det følgende gives et generelt overblik over reglerne med fokus på, hvad der gælder for voksne. Begrebet handlekommune anvendes som betegnelse for den kommune, der er forpligtet til at yde hjælp og støtte til en borger.

1. Voksne

Udgangspunktet for voksne

Udgangspunktet for voksne er, at handlekommunen er den kommune, hvor borgeren bor eller sædvanligvis opholder sig. Dette følger af § 9, stk. 1, i retssikkerhedsloven. Handlekommunen vil derfor ofte være den kommune, hvor borgeren i CPR er registreret som havende bopæl. Det er dog ikke altid tilfældet. Hvis borgeren er bopælsregistreret i én kommune, men sædvanligvis opholder sig i en anden kommune, vil handlekommunen være den kommune, hvor borgeren sædvanligvis opholder sig. De faktiske forhold er således vigtigst. I vurderingen af, hvilken kommune der er borgerens handlekommune, er et væsentligt element borgerens egne oplysninger, bl.a. om hvor borgeren sædvanligvis opholder sig.

Hvis to kommuner er uenige om, hvilken kommune der er borgerens handlekommune, kan Ankestyrelsen træffe afgørelse herom. Mens sagen behandles i Ankestyrelsen, har borgeren en midlertidig handlekommune, så det sikres, at borgeren ikke står uden hjælp. Den midlertidige handlekommune er den af de uenige kommuner, hvor borgeren senest var registreret i CPR som havende bopæl i.

Undtagelser

I visse tilfælde er handlekommunen for voksne mht. at yde hjælp og støtte efter serviceloven til en borger ikke den kommune, hvor borgeren bor eller sædvanligvis opholder sig. Dette gælder særligt for borgere, som har fået ophold på et botilbud, et herberg eller et kvindekrisecenter i en anden kommune. Her bliver den oprindelige handlekommune, som visiterede borgeren til botilbuddet, ved med at være handlekommune med hensyn til hjælp og støtte efter serviceloven. Denne regel gælder også for borgere, som bliver indlagt på et sygehus, afsøner i en af Kriminalforsorgens institutioner eller har ophold på et tilbud for veteraner.

Herudover gælder to andre undtagelser. For det første er handlekommunen for ægtefæller den kommune, hvor den fælles bopæl er beliggende.

For det andet kan en kommune med borgerens samtykke aftale med borgerens tidligere handlekommune, at denne vedbliver at være handlekommune for borgeren, uanset at borgeren er flyttet.

Handlekommunen kan også aftale med en anden kommune, at denne rent praktisk yder hjælpen eller støtten til borgeren. Dette betyder dog ikke, at handlekommunen ophører med at være handlekommune. Det er således fortsat handlekommunen, der skal træffe afgørelse om hjælp og støtte.

2. Børn

For børn gælder andre regler end for voksne. Et barn har således efter § 9 a, stk. 1, i retssikkerhedsloven som udgangspunkt samme handlekommune som sine forældre. Loven indeholder særlige regler, der tager højde for, når barnets forældre ikke bor sammen.

Herudover indeholder retssikkerhedsloven særlige regler om handlekommune for bl.a. børn, der er anbragt uden for hjemmet.

3. Midlertidige ophold uden for handlekommunen

Endelig indeholder retssikkerhedsloven i § 9 b den såkaldte "sommerhusregel". Denne bestemmelse skal sikre, at en borger har ret til praktisk og personlig hjælp efter § 83 i serviceloven, når borgeren opholder sig midlertidigt uden for handlekommunen – f.eks. i et sommerhus.

§ 9 b indeholder også regulering, der sikrer borgeren hjælp ved ophold uden for handlekommunen i andre situationer, herunder når et barn har samvær med en forælder, der bor uden for barnets handlekommune.